

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3344/2564

การประปาส่วนภูมิภาค โจทก์ บริษัท อ. จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 194

ย่อ / หลักกฎหมาย

สัญญาการใช้น้ำประปาระหว่างโจทก์กับจำเลยเป็นสัญญาที่ก่อให้เกิดสิทธิและหน้าที่แก่คู่สัญญาที่พึงปฏิบัติตอบแทนซึ่งกันและกันทั้งสองฝ่าย กล่าวคือ ในด้านของจำเลยย่อมมีสิทธิใช้สอยน้ำประปาของโจทก์ ในขณะที่จำเลยก็มีหน้าที่ต้องชำระค่าน้ำประปาตอบแทนให้แก่โจทก์ด้วย ส่วนโจทก์ย่อมมีหน้าที่จ่ายน้ำประปาให้จำเลยได้ใช้สอยและมีสิทธิได้รับชำระเงินค่าน้ำประปาตามสัญญาจากจำเลยเช่นกัน สัญญาการใช้น้ำประปาระหว่างโจทก์กับจำเลยจึงเป็นสัญญาต่างตอบแทนอย่างหนึ่ง ซึ่งคู่สัญญามีหน้าที่ต้องชำระหนี้ต่อกันหรือต่างเป็นทั้งเจ้าหนี้และลูกหนี้ เมื่อสัญญาการใช้น้ำประปาระหว่างโจทก์กับจำเลยมีหนี้ค่าน้ำประปาค้างชำระตามที่โจทก์กล่าวอ้างมาในคำฟ้อง โดยจำเลยมิได้โต้แย้งว่าไม่มีมูลหนี้หรือจำนวนหนี้ไม่ถูกต้อง ทั้งนับตั้งแต่โจทก์อนุมัติและติดตั้งมาตรวัดน้ำประปาพร้อมทั้งจ่ายน้ำประปาให้แก่จำเลย จำเลยไม่เคยแจ้งบอกเลิกการใช้น้ำประปาหรือแจ้งเปลี่ยนแปลงการใช้น้ำประปาแก่บุคคลอื่นให้โจทก์ทราบ จำเลยจึงยังคงเป็นผู้ใช้น้ำตามเงื่อนไขการใช้น้ำประปาแนบท้ายสัญญา และเป็นคู่สัญญาซึ่งต้องผูกพันรับผิดชอบชำระค่าน้ำประปาที่ใช้ไปในบ้านหลังดังกล่าวนั้น แม้จำเลยจะให้การกล่าวแก้เพื่อปิดความรับผิดชอบว่า จำเลยมิได้เป็นผู้ใช้น้ำประปาจากโจทก์ เนื่องจากจำเลยขายบ้านพร้อมที่ดินที่ใช้น้ำประปาให้แก่ พ. เข้าครอบครองตั้งแต่ปี 2556 แล้วก็ตาม แต่เมื่อสัญญาการใช้น้ำประปา และเงื่อนไขการใช้น้ำประปาแนบท้ายสัญญาการใช้น้ำประปาส่วนภูมิภาค มิได้มีข้อตกลงให้สัญญาเลิกกันเพราะเหตุแห่งการโอนกรรมสิทธิ์ในสถานที่ซึ่งใช้น้ำประปา ดังนั้น ตราบใดที่จำเลยมิได้บอกเลิกการใช้น้ำประปา หากมีผู้อื่นครอบครองสถานที่ใช้น้ำประปาก็ยังถือว่าจำเลยและผู้นครอบครองเป็นผู้ต้องรับผิดชอบชำระค่าน้ำประปาแก่โจทก์ เมื่อสัญญาการใช้น้ำประปาระหว่างโจทก์กับจำเลยมีหนี้ค่าน้ำประปาค้างชำระตามฟ้อง ด้วยอำนาจแห่งมูลหนี้ โจทก์ผู้เป็นเจ้าหนี้อย่อมมีสิทธิจะเรียกให้จำเลยซึ่งเป็นลูกหนี้ชำระหนี้ตามมูลหนี้ที่ยังค้างอยู่ดังกล่าวได้ตาม ป.พ.พ. มาตรา 194

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องขอให้บังคับจำเลยชำระเงิน 74,369.12 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปีของต้นเงิน 66,660.47 บาท นับถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ จำเลยให้การขอให้ยกฟ้อง ศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้อง ค่าฤชาธรรมเนียมให้เป็นพับ โจทก์อุทธรณ์ศาลอุทธรณ์ภาค 8 แผนกคดีผู้บริโภค พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นอุทธรณ์ให้เป็นพับ โจทก์ฎีกา โดยศาลฎีกาแผนกคดีผู้บริโภคอนุญาตให้ฎีกา ศาลฎีกาแผนกคดีผู้บริโภควินิจฉัยว่า คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยตามที่โจทก์ได้รับอนุญาตให้ฎีกาว่า จำเลยต้องรับผิดชอบชำระค่าน้ำประปาแก่โจทก์หรือไม่ สัญญาการใช้น้ำประปาระหว่างโจทก์กับจำเลยเป็นสัญญาที่ก่อให้เกิดสิทธิและหน้าที่แก่คู่สัญญาที่พึงปฏิบัติตอบแทนซึ่งกันและกันทั้งสองฝ่าย กล่าวคือ ในด้านของจำเลยย่อมมีสิทธิใช้สอยน้ำประปาของโจทก์ ในขณะที่จำเลยก็มีหน้าที่ต้องชำระค่าน้ำประปาตอบแทนให้แก่

โจทก์ด้วย ส่วนโจทก์ย่อมมีหน้าที่จ่ายน้ำประปาให้จำเลยได้ใช้สอยและมีสิทธิได้รับชำระเงินค่าน้ำประปาตามสัญญาจากจำเลยเช่นกัน สัญญาการใช้น้ำประปาระหว่างโจทก์กับจำเลยจึงเป็นสัญญาต่างตอบแทนอย่างหนึ่ง ซึ่งคู่สัญญามีหน้าที่ต้องชำระหนี้ต่อกันหรือต่างเป็นทั้งเจ้าหนี้และลูกหนี้ เมื่อสัญญาการใช้น้ำประปาระหว่างโจทก์กับจำเลยมีหนี้ค่าน้ำประปาค้างชำระตามที่โจทก์กล่าวอ้างมาในคำฟ้อง โดยจำเลยมิได้โต้แย้งว่าไม่มีมูลหนี้หรือจำนวนหนี้ไม่ถูกต้อง ทั้งนับตั้งแต่โจทก์อนุมัติและติดตั้งมาตรวัดน้ำประปาพร้อมทั้งจ่ายน้ำประปาให้แก่จำเลยที่บ้านเลขที่ 188/7 จำเลยไม่เคยแจ้งบอกเลิกการใช้น้ำประปาหรือแจ้งเปลี่ยนแปลงการใช้น้ำประปาแก่บุคคลอื่นให้โจทก์ทราบ จำเลยจึงยังคงเป็นผู้ใช้น้ำตามเงื่อนไขการใช้น้ำประปาแนบท้ายสัญญาการใช้

น้ำประปาของการประปาส่วนภูมิภาค ข้อ 1 และเป็นคู่สัญญาซึ่งต้องผูกพันรับผิดชอบชำระค่าน้ำประปาที่ใช้ไปในบ้านหลังดังกล่าวนั้น ตามความตกลงในสัญญาการใช้น้ำประปา ที่ระบุว่า "ผู้ใช้น้ำต้องชำระค่าน้ำประปาพร้อมค่าบริการทั่วไป ตามอัตราที่ กปภ. กำหนด..." และตามเงื่อนไขการใช้น้ำประปาแนบท้ายสัญญาการใช้น้ำประปาของการประปาส่วนภูมิภาค ข้อ 9 ที่ระบุว่า " ผู้ใช้น้ำต้องชำระเงินค่าน้ำ ค่าบริการอื่นๆ และค่าเสียหาย ตามระเบียบ หรือวิธีปฏิบัติของการประปาส่วนภูมิภาค..." แม้จำเลยจะให้การกล่าวแก้เพื่อปิดความรับผิดชอบว่า จำเลยมิได้เป็นผู้ใช้น้ำประปาจากโจทก์ เนื่องจากจำเลยขายบ้านพร้อมที่ดินที่ใช้น้ำประปาให้แก่นางสาวเพ็ญพรเข้าครอบครองตั้งแต่ปี 2556 แล้วก็ตาม แต่เมื่อสัญญาการใช้น้ำประปา และเงื่อนไขการใช้น้ำประปาแนบท้ายสัญญาการใช้น้ำประปาส่วนภูมิภาค มิได้มีข้อตกลงให้สัญญาเลิกกันเพราะเหตุแห่งการโอนกรรมสิทธิ์ในสถานที่ซึ่งใช้น้ำประปา ดังนั้น トラバใดที่จำเลยมิได้บอกเลิกการใช้น้ำประปา หากมีผู้อื่นครอบครองสถานที่ซึ่งใช้น้ำประปาก็ยังถือว่าจำเลยและผู้ครอบครองเป็นผู้ต้องรับผิดชอบชำระค่าน้ำประปาแก่โจทก์ ข้อที่จำเลยยกขึ้นอ้างจึงมิใช่เหตุผลที่จะทำให้จำเลยในฐานะคู่สัญญาหลุดพ้นจากหน้าที่ซึ่งต้องชำระหนี้แก่โจทก์ได้ เมื่อสัญญาการใช้น้ำประปาระหว่างโจทก์กับจำเลยมีหนี้ค่าน้ำประปาค้างชำระตามฟ้อง ด้วยอำนาจแห่งมูลหนี้ โจทก์ผู้เป็นเจ้าหนี้ย่อมมีสิทธิจะเรียกให้จำเลยซึ่งเป็นลูกหนี้ชำระหนี้ตามมูลหนี้ที่ยังค้างอยู่ดังกล่าวได้ตาม

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 194 ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 8 เห็นว่า จำเลยไม่ต้องรับผิดชอบชำระค่าน้ำประปาให้แก่โจทก์ และพิพากษายกฟ้องโจทก์นั้น ศาลฎีกาไม่เห็นพ้องด้วย ฎีกาของโจทก์ฟังขึ้น อนึ่ง ระหว่างพิจารณาของศาลฎีกาได้มีการออกพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ พ.ศ. 2564 โดยมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 11 เมษายน 2564 และมาตรา 3 พระราชกำหนดดังกล่าวให้ยกเลิกความในมาตรา 7 แห่ง

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์เดิมและบัญญัติให้ใช้ความใหม่ว่า ถ้าจะต้องเสียดอกเบี้ยแก่กันและไม่ได้กำหนดอัตราดอกเบี้ยไว้โดยนิติกรรมหรือโดยบทกฎหมายโดยชัดแจ้ง ให้ใช้อัตราร้อยละสามต่อปี...และมาตรา 4 แห่งพระราชกำหนดฉบับดังกล่าวให้ยกเลิกความในมาตรา 224 เดิมแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และบัญญัติให้ใช้ความใหม่ว่า หนี้เงินให้คิดดอกเบี้ยในระหว่างผินัดในอัตราที่กำหนดตามมาตรา 7 บวกด้วยอัตราเพิ่มร้อยละสองต่อปี... และพระราชกำหนดดังกล่าว มาตรา 7 บัญญัติให้ใช้บทบัญญัติตามมาตรา 224 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดนี้แก่การคิดดอกเบี้ยผินัดที่ถึงกำหนดเวลาชำระตั้งแต่วันที่พระราชกำหนดนี้ใช้บังคับ แต่ไม่กระทบกระเทือนถึงการคิดดอกเบี้ยผินัดในระหว่างช่วงเวลา ก่อนที่พระราชกำหนดนี้ใช้บังคับ

ปัญหาเรื่องการคิดดอกเบี้ยที่กำหนดไว้ตามกฎหมายเป็นปัญหาข้อกฎหมายอันเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย แม้ไม่มีคู่ความฝ่ายใดยกขึ้นว่ากล่าวในชั้นฎีกา ศาลฎีกามีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัย

ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา 142 (5) ประกอบพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ. 2551 มาตรา 7 โจทก์จึงมีสิทธิคิดดอกเบี้ยได้ในอัตราร้อยละ 5 ต่อปี นับแต่วันที่ 11 เมษายน 2564 เป็นต้นไปจนกว่าจำเลยจะชำระเสร็จแก่โจทก์ แต่ถ้ากระทรวงการคลังปรับเปลี่ยนอัตราโดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกาเมื่อใด ก็ให้ปรับเปลี่ยนไปตามนั้น แต่ต้องไม่เกินร้อยละ 7.5 ต่อปี ตามขอ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 224 ที่แก้ไขใหม่ ส่วนดอกเบี้ยนับถัดจากวันฟ้องจนถึงวันที่ 10 เมษายน 2564 โจทก์ยังคงมีสิทธิคิดดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปีตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 224 เดิม พิพากษากลับ ให้จำเลยชำระเงิน 74,369.12 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี ของต้นเงิน 66,660.47 บาท นับถัดจากวันฟ้อง (ฟ้องวันที่ 31 กรกฎาคม 2561) จนถึงวันที่ 10 เมษายน 2564 และดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 5 ต่อปี นับแต่วันที่ 11 เมษายน 2564 เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ สำหรับดอกเบี้ยนับแต่วันที่ 11 เมษายน 2564 เป็นต้นไปนั้น ถ้ากระทรวงการคลังปรับเปลี่ยนอัตราโดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกาเมื่อใด ก็ให้ใช้อัตราดอกเบี้ยที่ปรับเปลี่ยนไปบวกด้วยอัตราเพิ่มร้อยละ 2 ต่อปี แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกินร้อยละ 7.5 ต่อปี ตามคำขอ ค่าฤชาธรรมเนียมทั้งสามศาลให้เป็นพับ

องค์คณะ

กาญจนา ชัยคงดี · แรกรณ ปริพนธ์พจนพิสุทธิ์ · เจริญนัย ธรรมดุขุฎี

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/3344/2564>